

Sahra çekirgesiyle mücadele mevzuunda Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı arasında imzalanan 5 sayılı Teknik Yardım Ek Anlaşmasının tasdikına dair kanun lâ-yihası ve Hariciye ve Ziraat encümenleri mazbataları (1/718)

T. C.

Başvekâlet

21 . XII . 1953

Muamelât Umum Müdürlüğü

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 71/2667, 6/3530

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Sahra çekirgesi ile mücadele mevzuunda Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı arasında imzalanan 5 sayılı Teknik Yardım Ek Anlaşmasının tasdiki hakkında Tarım Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 5 . XII . 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâ-yihası esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte bağlı olarak sunulmuştur.

Sözü geçen Anlaşmanın 6114 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak İcra Vekilleri Heyetince 30 . II . 1953 tarihli ve 4/1926 sayılı Kararname ile tasdik edilmiş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE LÂYİHASI

Yakın - Şark memleketleri ve yurdumuzu tehdideden çöl çekirgesi istilâsının ciddiyeti karşısında komşu memleketler tarafından açılan geniş ölçüde mücadele Hükümetimize de bu hususta iş birliği yapmak ilzümünü hissettirmiştir. Aynı zamanda müşkül durumda olan komşu memleketlere müca-dele yardımı yapmak milletlerarası iş birliği sahasında da faydalı olacağı mülâhaza edilerek işbu ek Anlaşma hazırlanmıştır.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dışişleri Komisyonu

2 . II . 1954

Esas No. 1/718

Karar No. 18

Yüksek Reisliğe

Sahra çekirgesiyle mücadele mevzuunda Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı arasında imzalanan 5 sayılı Teknik Yardım Ek Anlaşmasının tasdi-kına dair kanun lâ-yihası, Dışişleri ve Tarım

vekâletleri temsilcileri hazır oldukları halde ko-misyonumuzda incelendi.

5 Eylül 1951 tarihinde imzalanmış olan Tek-nik Yardım Esas Anlaşmasının 1 nci fıkrasına göre Hükümetimizle Birleşmiş Milletler Gıda

ve Tarım Teşkilâtı arasında 5 sayılı Teknik Yardım Anlaşması imzalanmıştır.

Yakın - Şark memleketlerini ve yurdumuzu tehdideden göl çekirgesi istilâsının ehemmiyeti karşısında komşu memleketler tarafından açılan geniş ölçüde mücadele Hükümetimize de bu mevzuda onlarla iş birliği yapmak lüzumunu hissettirmiştir.

Hükümet mümessillerinin verdikleri izahata göre de memleketimizde bu çekirge âfetine karşı gereken tedbirler alınmıştır.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtının memleketimize yapacağı her türlü teknik yardım menfaatlerimize uygun görüldüğünden komisyonumuz tasarıyı aynen ve ittifakla kabul etmiştir.

Havalesi gereğince Tarım Komisyonuna

gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Dışişleri Ko. Reisi Bu Rapor Sözcüsü
Samsun Denizli
F. Kesim A. Çobanoğlu
Ankara Balıkesir
S. M. Arsal E. Budakoğlu

İmzada bulunamadı

Balıkesir Hatay İstanbul
E. Güreli A. Melek N. Tlabar
İzmir İzmir
C. Baban S. Giz

İmzada bulunamadı

İzmir Manisa
C. Tunca A. Karaosmanoğlu
Muğla Trabzon
N. Nadi H. Saka

İmzada bulunamadı

Tarım Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Tarım Komisyonu

Esas No. 1/713

Karar No. 11

12. II. 1954

Yüksek Reisliğe

Sahra çekirgesiyle mücadele mevzuunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı arasında imzalanan 5 sayılı Teknik Yardım Ek Anlaşmasının tasdikına dair kanun lâyihası, Dışişleri Komisyonunun raporiyle birlikte komisyonumuza havale buyurulmakla, ilgili Vekâlet temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda incelendi.

5 Eylül 1951 tarihinde imzalanmış olan Teknik Yardım Anlaşmasının birinci fıkrasına göre Hükümetimizle Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı arasında 5 sayılı Teknik Yardım Anlaşması imzalanmıştır.

Yakın - Şark memleketleriyle memleketimizi tehdideden göl çekirgesi istilâsının ehemmiyeti nazarı itibara alınarak Hükümetimizin de bu mevzudaki iş birliği teşebbüsü şayanı kabul görüldüğünden lâyiha aynen ve ittifakla komisyonumuzca da kabul edilmiştir.

İşin ehemmiyet ve müstacelivetine binaen lâ-yihanın öncelik ve ivedilikle görüşülmesine müsaadeleri ricasiyle Umumi Heyete arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Tarım Komisyonu Reisi Sözcü
Manisa Bursa
S. Mihçioğlu S. Karacabey

Kâtip

Kastamonu Afyon K. Afyon K.
S. Kantarel A. Güler S. Torfilli
Balıkesir Bolu Bursa
A. Kocaabıykoğlu M. Daynoğlu S. Herkmen
Gaziantep Giresun Kocaeli
S. Ünlü A. N. Duyduk S. Kalemcioglu
Konya Konya Seyhan
K. Ataman A. R. Ercan T. Coşkun
Seyhan

Mahmut Kibaroglu
İmzada bulunamadı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Sahra çekirgesi ile mücadele mevzuunda Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı arasında imzalanan 5 sayılı Teknik Yardım Ek Anlaşmasının tasdikına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Sahra çekirgesi ile mücadele mevzuunda Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı tarafından sağlanacak teknik yardımlara mütedair olarak Türkiye Cumhuriyeti ile adı geçen teşkilât arasında Roma'da 17 Nisan 1953 tarihinde imzalanan 5 sayılı Teknik Yardım Ek Anlaşması kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-yariyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya İcra Vekil-leri Heyeti memurdur.

Başvekil	Devlet Vekili	Devlet Vekili
A. Menderes		C. Yardımcı
Adalet Vekili	Millî Savunma Vekili	
O. Ş. Çiçekdağ	K. Yılmaz	
İçişleri Vekili	Dışişleri Vekili	
E. Menderes	F. Köprülü	
Maliye Vekili	Millî Eğitim Vekili	
H. Polatkan	R. S. Burçak	
Bayındırlık Vekili	Eko. ve Ticaret Vekili	
K. Zeytinoğlu	F. Çelikbaş	
Sa. ve So. Y. Vekili	G. ve Tekel Vekili	
Dr. E. H. Üstündağ	E. Kalafat	
Tarım Vekili	Ulaştırma Vekili	
N. Ökmen	Y. Üresin	
Çalışma Vekili	İşletmeler Vekili	
H. Erkmen	S. Yırcalı	

TÜRKİYE HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GIDA VE TARIM TEŞKİLATI ARASINDA MINTAKAVİ İŞ BİRLİĞİNİN BİR KISMI OLARAK ÇÖL ÇEKİRGESİ MÜCADELESİNDE TÜRKİYE'YE TEKNİK YARDIM TEMİNİ İÇİN 5 NO. LU EK ANLAŞMA

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı (ki, bundan böyle «Teşkilât» denecektir.) ve Türkiye Hükümeti (ki, bundan böyle «Hükümet» denecektir.) 5 Eylül 1951 de akdettikleri «Teknik Yardım Ana Anlaşması» na dayanarak ve aşağıdaki hususları nazara alarak mezkûr Anlaşmayı yürütmek arzusundadırlar.

Bu ekin mucip sebepleri :

(i) Teşkilât Konseyinin on ikinci toplantısı, Teşkilât Umum Müdürünün alâkalı Hükümet ve diğer teşekküllerle istişarede bulunarak

a) Alâkalı memleketlerde umumi çekirge durumu ve mücadelesi hakkında malûmat toplamasını,

b) Çekirge zararını önleyebilmek için ilgili memleketlerin uçak, nakliye, yakıt, püskürtme cihazı, yağ muhallilleri ve teknik yardıma olan umumi ihtiyaçlarını tâyin etmesini,

c) Millî iş birliğini lüzumu nispetinde teksif veya ıslah yollarını araştırmasını,

d) Yardım ve iş birliği yapacak durumda olan memleketlerden üye memleketlere yardım temini araştırmasını tavsiye etmiştir ;

(ii) Aşağıdaki tavsiyeler, Teşkilât tarafından 22 - 25 Birinci teşrin 1951 de Roma'da toplanan Çöl Çekirgesi Mücadele Müttehassısları içtimasında alâkalı Hükümetleri temsilen gelen müttehassısların da iştiraki ile kabul edilmiştir :

Tâyin edilecek teknik istişari bir komitenin tavsiyesiyle FAO, Birliğin muvaffakiyetle çalışmasına lüzumlu idari anlaşmalar mesuliyetini deruhde eder ve Umum Müdür (FAO Umum Müdürü) vazifeleri aşağıda gösterilen (Mintaka Teknik İstişare Komite) sini teşkil eder :

a) Çöl çekirgesi durumu ve mücadelesine lüzumlu tedbirler hakkında FAO ya bilgi vermek,

b) Alâkalı memleketlerin çekirge mücadele raporlarının hazırlanma ve takdiminde yeknesaklık temin etmek,

c) Mücadele plânlarını tatbika lüzümlü alet ve ilâçlar umumi ihtiyacını tâyin etmek ve umumi menfaat bakımından millî gayretleri desteklemeye yarıyacak hususları FAO ya bildirmek.

d) İlâç ve vasıtaların temininde tavsiyelerde bulunmak ve yardım etmek.

e) Çöl çekirgesi mintakasının haricinden temin edilecek ilâç ve vasıtaların taksim ve bir bölgeden diğer bir bölgeye naklinde tavsiyelerde bulunmak.

(iii) Aşağıdaki tavsiyeler Teşkilât Konseyinin on üçüncü oturumu tarafından yapılmıştır :

1. Konferansın dikkatini bu meslenin ehemmiyetine çekme,

2. Teknik konferansın çöl çekirgesi mücadelesi hakkındaki tavsiyelerini mümkün olduğu kadar çabuk yerine getirmek ve çöl çekirgesi mücadelesi için bir «FAO Bölge Teknik İstişare Komitesinin» tesisini tasvibetmek.

3. Alâkalı memleketler tarafından alınan mücadele tedbirlerini takviye etmek için, Umum Müdürün para ve malzeme temin edilebilecek dış menbalarla derhal temasa geçmesi ve bu yardımın üye memleketlere mümkün olduğu kadar çabuk ulaştırılması.

4. Umum Müdürün diğer çekirge mücadele teşekkülleriyle tam iş birliğine ve koordinasyona devam lüzumu.

IV - Teşkilât konferansının altıncı oturumu, çöl çekirgesi mücadele müttehassısları ve konseyin on üçüncü oturumu tavsiyelerini tasvibetmiş ve aşağıda bildirildiği üzere 27 No. lu çekirge mücadele kararını kabul etmiştir :

Çöl çekirgesinin Cenubi - Garbi Asya, Ortaşark ve Afrika'nın geniş sahalarında mahsule arz ettiği ciddi tehlikeyi ve bununla mücadele için beynelmilî iş birliği zaruretini gören konferans şu kararları almıştır :

1. FAO Anayasasının VI. madde I. paragrafına uygun olarak çöl çekirgesi mücadelesi için bir teknik istişare komitesinin kurulması.

2. Bu komitenin Mısır, Fransa, Hindistan, İran, Pakistan, İngiltere ve Birleşik Amerika Devletleri tarafından tâyin edilecek en yüksek teknik mütahassıslardan terekkübetmesi ve komiteye müşavir olarak Londra'daki «Çöl Çekirgesi Araştırma Merkezi» müdürünün iltihakı.

3. Komitenin başka her hangi bir hükümeti işlerine iştirak etmek üzere teknik mümessiller veya müşavirler göndermeye dâvet etmeye yetkili olması.

4. Komitenin vazifeleri şunlardır :

a) Çöl çekirgesi durumu ve mücadelesi tedbirleri hakkında FAO ya tavsiyelerde bulunmak.

b) İlgili memleketler tarafından çekirge mücadele raporlarının hazırlanıp verilmesinde yeknesaklık temini,

c) Mücadele plânlarını tatbika lüzumlu alet ve ilâçlar umumi ihtiyacını tâyin etmek ve umumi menfaat bakımından millî gayretleri desteklemeye yarıyacak hususları FAO ya bildirmek.

d) İlâç ve vasıtaların temininde tavsiyelerde bulunmak ve yardım etmek;

e) Çöl çekirgesi mıntakasının haricinden temin edilecek ilâç ve vasıtaların taksim ve bir bölgeden diğer bir bölgeye naklinde tavsiyelerde bulunmak.

f) Lüzum hâsıl olduğunda çöl geçirge mücadele konferansını toplantıya çağırmayı Umum Müdüre tavsiye etmek;

5. Komite lüzumunda münasip yerlerde toplanmaya yetkili olmak.

V. Beynelmîlel Bitki Koruma Anlaşmasının VII (b) maddesinde belirtildiği üzere « Âkîd her Hükümet, istihsalı ciddi surette tehdideden ve mücadelesi için beynelmîlel iş birliğine lüzum olan hastalık ve haşerelere karşı her hangi bir mücadeleye imkânları nispetinde iştirak edecektir. »

VI - Hükümleri itibariyle hali hâzır anlaşmanın aynı olan ek anlaşmalar, FAO Konferansı altıncı oturumunun 27 No. lu kararında tarif edilen bölgelerdeki (ki bundan böyle bölge denecektir) memleketlerden her birinin imzasına açıktır ve mezkûr ek anlaşmalar alâkalı hükümetler ve Teşkilât tarafından imzalanmakla o memleketler arazisine şâmil olmak üzere yürürlüğe girecektir.

Çöl çekirgesi mücadelesinde temini istenen teknik yardım için bir ek anlaşma yapılması arzu edilerek aşağıda imzaları bulunan usulü veçhile salâhiyetli delegeler 5 No. lu Ek Anlaşmayı imza etmişlerdir.

Madde — I.

Temin edilecek teknik yardım

a) Teşkilât, mıntaka esası üzerinden, yukardaki (i) ilâ (VI) paragraflardaki hususları, Hükümet tarafından çöl çekirgesi mücadelesi için talebedilmiş teknik bir yardım olarak mülâhaza ve kabul eder.

b) Teşkilât Hükümete çöl çekirgesi mücadelesi mevzuunda Teşkilâtın tensibettiği tarzda teknik yardımda ve tavsiyelerde bulunacaktır.

c) Teşkilât, imkânı dâhilinde, çöl çekirgesi mücadele programının muvaffakiyetini artırmak için, bölgedeki hükümetler arasında iş birliğini teşvik edecektir. Çöl çekirgesi mücadelesinde teknik yardım temin eden her organı iş birliğini teşvik edecek ve mezkûr hükümetleri ve organları âcil vaziyetlerde kullanılmak üzere ilâç ve vasıtaları tedarik ve muhafazaya teşvik edecektir.

d) çekirge mücadele servisini kuvvetlendirmek için burs temini dâhil, hükümetler tarafından teşkilâtın istenecek her hangi diğer teknik yardım, Hükümet ve Teşkilât arasında varılacak diğer ek anlaşmalarla tesbit edilecektir.

Bu ek anlaşmanın III. maddesi hükümleri, başkaca yapılacak her hangi bir ek anlaşmanın muhtevası için peşin bir hüküm teşkil etmeyecektir.

Madde — II.

Bu ek Anlaşmaya göre yapılacak her teknik yardım bahsinde, Teşkilât, millî çekirge mücadele servisini idare eden Ziraat Vekili ile anlaşacaktır.

Madde — III.

Tarafların malî ve idari vecibeleri

a) Bu Ek Anlaşmaya göre Teşkilâtın vecibeleri aşağıdaki hususlara inhisar eder :

(i) Zaman zaman sahaya gönderilecek merkez veya bölge personelinin, aylık, seyahat, maişet, idari ve Teşkilâtın lüzumunu tâyin edeceği diğer masrafları.

(ii) Saha dâhilinde tedariki kabil olmıyan ve bölge çekirge savaşının muvaffakiyeti bakımından lüzumlu görülen ilâç ve malzeme tedariki için 31 Birinci Kânun 1953 te nihayetlenen süre zarfında âzami 500 000 Amerikan dolârı.

Bu tahsisattan temin edilecek vasıtalar, teşkilâtça tâyin edilecek şart ve kayıtlar altında hükümetlere devredilinceye kadar Teşkilâtın mülkiyetinde kalacaktır.

b) Bu Anlaşmaya göre Teşkilât tarafından yapılacak her hangi bir yardım sadece bölge çekirge mücadelesi programına hâsredilecek ve Hükümeti, hiçbir suretle, topraklarındaki çekirge mücadelesi çalışmaları mesuliyetinden kurtarmıyacaktır.

Hükümet ve Teşkilât bu Ek Anlaşmayı Roma'da 1953 Nisanının 17 nci günü imzalamışlardır. Bu Ek Anlaşma bu tarihten itibaren mer'î olacaktır.

Türkiye Hükümeti namına
..... (Unvan)

Birleşmiş Milletler Gıda ve Ziraat
Teşkilâtı namına
.....
Umum Müdür

